

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Harju 11
15072 Tallinn

Teie 17.03.2017 nr 2-2/17-0079/17-2388
Meie 29.03.2017 nr 4/82

Arvamuse esitamine liiklusseaduse, autoveoseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Kadri Simson!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust liiklusseaduse, autoveoseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi: Eelnõu) kohta, millega kehtestatakse üle 3,5-tonniste veoautodele ajapõhine teekasutustasu.

Esmalt väljendame nõrdimust selle üle, et arvamuse esitamise tähtaega lühendati 7. aprillilt 29. märtsini. See teave jõudis meieni alles 29. märtsil ehk viimasel päeval, mil on võimalik saata kommentaare ja ettepanekuid Eelnõu kohta. Tähtaja muutmine sisuliselt ilma etteteatamise tähtajata raskendab olulisel määral ettevõtjatel tagasiside saamist. Olime oma liikmetele ehk ettevõtjatele andud aega kommentaaride ja märkuste saatmiseks 5. aprillini. Seega ei ole me tänaseks saanud veel kõikidelt oma liikmetelt tagasisidet. Arvamuse esitamise tähtaja muutmine ilma etteteatamise tähtajata jätab mulje, et tegemist oli näilise kaasamisega, mille puhul ei soovitudki erinevatelt huvigruppidele tagasisidet saada. Loodame, et selliseid juhtumeid tulevikus enam ei teki.

Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud Eelnõu kohta.

1. Teekasutustasu sihtotstarve

Eelnõus sisaldub säte, mille kohaselt eraldatakse teekasutustasust riigieelarvesse laekunud raha transporditaristu hoiuks. Kaubanduskoda jätkuvalt toetab põhimõtet, et veoautode teekasutustasu on sihtotstarbeline. Samas peaks meie hinnangul eelnõus oleva sätte sõnastus olema veelgi kitsam. Eelnõus võiks selgelt kirjas olla, et teekasutustasust laekuv raha suunatakse maanteetranspordi taristu ehk riigiteede ja kohalike teede hoiuks. Eelnõu praeguse sõnastuse kohaselt võiks riik kasutada teekasutustasu ka näiteks raudtee hoiuks või sadamate, lennujaamade hüvanguks. Kuna teekasutustasu tuleb maksta teede kulutamise eest, siis on mõistlik eraldada laekuv tasu sihtotstarbeliselt vaid maanteetranspordi taristu hoiuks.

Lisaks peame väga oluliseks, et teekasutustasu kehtestamisel kokkuvõttes teehoiu rahastamine suureneks. See tähendab, et tegemist peab olema täiendava lisarahaga teehoidu. Riik ei tohiks teekasutustasu võrra vähendada muudest allikatest laekuvaid tulusid teehoiu rahastamiseks.



2. Teekasutustasu määrad

Kaubanduskoda on jätkuvalt seisukohal, et teekasutustasu määrad peaksid olema väiksemad kui Eelnõus kirjas. Kuna Eesti teede kvaliteet on madalam kui näiteks Taanis, Rootsis või Hollandis, siis on mõistlik kehtestada Eestis ka oluliselt madalamad teekasutustasu määrad kui eelnevalt nimetatud riikides. Eesti tasumäärad võiksid olla pigem Läti ja Leedu tasemel. Üle 12-tonniste veoautode aastase teekasutustasu määrade võrdlus teatud liikmesriikide lõikes on välja toodud allolevas tabeli.

EURO emissiooniklass	Telgede arv	Aastane tasumäär eurodes			
		Eesti	Läti	Leedu	Holland, Luksemburg, Taani, Rootsi
EURO 0	kuni 3	900	611	1071	960
	4 ja rohkem	1300	1018	1071	1550
EURO I	kuni 3	900	611	1071	850
	4 ja rohkem	1300	1018	1071	1400
EURO II	kuni 3	900	611	1071	750
	4 ja rohkem	1300	1018	1071	1250
EURO III	kuni 3	800	484	1071	750
	4 ja rohkem	1200	804	1071	1250
EURO IV, V	kuni 3	700	427	753	750
	4 ja rohkem	1100	711	753	1250
EURO VI ja vähem saastavad	kuni 3	600	427	753	750
	4 ja rohkem	1000	711	753	1250

Teeme taaskord ettepaneku vähendada aastast ja kvartaalset tasumäära, sest need määrad avaldavad kõige suuremat mõju Eestis tegutsevatele ettevõtjatele. Samas päevane ja nädalane tasumäär võib jääda Eelnõus väljapakutud tasemele, sest need määrad mõjutavad peamiselt välismaal registreeritud veoautosid.

Algselt planeeriti teekasutustasu koguda vaid üle 12-tonnistelt veoautodelt, mis oleks riigieelarvesse toonud ca 16 mln eurot. Eelnõu kohaselt kehtestatakse teekasutustasu ka nendele veoautodele, mis on üle 3,5 tonni, kuid ei ületa 12 tonni. Seletuskirja kohaselt laekub eelarvesse teekasutustasu ca 19 mln eurot aastas ehk 3 mln eurot algselt planeeritust rohkem. Kuna teekasutustasu objekti on võrreldes esialgse plaaniga laiendatud, siis oleks võimalik mõnevõrra vähendada teekasutustasu aastaseid määrasid, et riigieelarvesse laekukuks algselt planeeritud 16 mln eurot.



3. Veoautode keskkonnasääst

Kaubanduskoda tänab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumit, et olete vähemalt osaliselt arvesse võtnud meie ettepanekut muuta tasumäärasid selliselt, et nad võtaksid rohkem arvesse veoauto keskkonnasäästu. Võrreldes varasema Eelnõu versiooniga on Eelnõus ettenähtud mõnevõrra madalam tasumäär üle 12-tonniste veoautode osas, mille EURO-heitgaasi klass on VI ja vähem saastav. Samas oleme jätkuvalt seisukohal, et tasumäärad võiksid veelgi rohkem arvesse võtta keskkonnasäästu, et motiveerida ettevõtjaid kasutama keskkonnahoidlikumaid veoautosid.

4. Järelevalve teekasutustasu maksmise üle

Eelnõu kohaselt hakkavad riikliku järelevalvet veoauto teekasutustasu tasumise üle teostama oma muude ülesannete täitmise raames Politsei- ja Piirivalveamet, Maksu- ja Tolliamet ning Maanteeamet. Eelnõu seletuskirjas on välja toodud, et järelevalvet hakatakse teostama manuaalselt, mis tähendab, et automaatset numbrituvastusega järelevalvet esialgu teostama ei hakata.

Kaubanduskoda ei ole endiselt veendunud, et riik suudab alates 1. jaanuarist 2018 teostada tõhusat järelevalvet tasu kogumise osas. Eelkõige on vaja tähelepanu pöörata nendele Eesti teedel liiklevatele veoautodele, mis on registreeritud välisriikides. Kui järelevalve on nõrk, siis ei pruugi välisriigi veoautodelt, kes viibivad suure tõenäosusega Eestis vaid mõne päeva, tasu laekuda ning see vähendaks Eesti transpordisektori konkurentsivõimet. Lisaks peame väga oluliseks, et kui avastatakse, et välisriigi veoauto eest ei ole tasutud teekasutustasu ning selle eest määratakse trahv, siis see trahv nõutakse Eesti riigi poolt ka sisse. Vastasel korral väheneb motivatsioon tasuda välisriigi veoautode eest teekasutustasu.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts
Peadirektor

Koostanud: Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070